

EURO FOIE GRAS

FÉDÉRATION EUROPÉENNE DU FOIE GRAS

EUROPEES CHARTER VOOR DE PRODUCTIE VAN VETTE ZWEMVOGELSOORTEN*

Sinds juli 2008 hebben 5 Europese foie gras producerende landen, meer bepaald België, Bulgarije, Frankrijk, Hongarije en Spanje, een Europese Federatie voor Foie Gras opgericht, genaamd "Euro Foie Gras", teneinde het beroep beter bekend te maken bij het grote publiek, uitleg te geven bij een aantal specifieke aspecten van de zwemvogelhouderij en gemeenschappelijke projecten op te zetten met het oog op de verbetering en de harmonisatie van de praktijken binnen de hele sector.

Euro Foie Gras is begaan met het welzijn van de dieren en heeft dan ook een charter uitgebracht van de verplichtingen van de houders van vette zwemvogels; het charter is gebaseerd op de ervaringen van de houders die moeten handelen naar de geest van de 12 principes vervat in het "Welfare Quality Project".

Overwegende dat:

★ *a. alleen zwemvogelrassen en –geslachten die generaties lang werden geselecteerd in aanmerking komen voor de productie van «foie gras».*

★ *b. net als vissen, vogels vetstoffen, lipides of vetzuren in de lever opslaan, die volgens een omkeerbaar proces zonder enige celaantasting de natuurlijke functie van opslagorgaan vervult.*

★ *c. zwemvogels geen "graduale sudoriferae" hebben en ze dus, net als honden, alle overtollige warmte afgeven door te gaan hijgen,*

★ *d. naast deze fysiologische eigenschappen, deze vogels een aantal specifieke anatomische kenmerken vertonen, te weten:*

- een aparte morfologie van de mondholte en het ontbreken van een pars intercartilaginea rimae glottis, waardoor de vogel bek en nek in één lijn kan houden.

- een opening van de luchtwegen ter hoogte van de lingualis en een afsluitreflex van deze opening waardoor de dieren zich "zonder vergissing" onder water kunnen voeden en dus onmogelijk kunnen verdrinken.

- een elastische slokdarm en de aanwezigheid van een opslagzakje of voormaag onder aan de slokdarm, waardoor de vogels grotere prooien (vissen en kikkers) of planten kunnen inslikken, die ze daarna geleidelijk aan naar de kliermaag en vervolgens naar de spiermaag laten vloeien;

- het bestaan van een natuurlijke bescherming van de slokdarmwand, waar-

door de dieren probleemloos kiezelstenen kunnen opnemen, die dan helpen bij het fijnmalen van voedsel in de spiermaag.

★ *e. de enige methode die men momenteel goed beheerst en die dan ook wordt toegepast bij de productie van foie gras bestaat in het "kunstmatig voeden" van de dieren, eenmaal ze volwassen zijn.*

★ *f. de houders er alle belang bij hebben toe te zien op de goede gezondheid en het welzijn van hun dieren.*

De producenten van de Europese Unie hebben specifieke houderijtechnieken ontwikkeld, aangepast aan de betrokken soorten en genotypes, waarbij de productie van foie gras in twee fases verloopt:

1) de opfokfase, die begint bij het uitbroeden de eieren en duurt tot de dieren volwassen zijn: deze fase is de langste in de hele cyclus en duurt 10 à 15 weken, naargelang van de soort. Tijdens dit proces kunnen de kuikens systematisch vrij in de open lucht rondlopen; en

2) de vetmestfase, na de opfokfase; deze fase duurt meestal 9 à 20 dagen, naargelang van de soort.

Om de dieren voor te bereiden op de 2de fase, is een overgangsfase nodig. Tijdens deze fase worden de dieren gewoon gemaakt aan vaste voedingstijdstippen, waardoor hun vetmestcapaciteit verbetert (elasticiteit van de slokdarm, opslag van het voedsel en synthese van lipides).

★ **1. De dieren mogen niet te lang honger lijden, maar dienen een goed dieet te hebben met voldoende, kwalitatief hoogstaand en aangepast voedsel.**

Tijdens de opfokfase krijgen de dieren zoveel en wanneer ze maar willen evenwichtig te eten. De voeding is aangepast aan hun specifieke noden en bestaat uit graan en eiwitrijke gewassen die intern geproduceerd zijn of afkomstig zijn van een extern bedrijf. In dit geval dient de houder de samenstelling van de geleverde voeders te controleren.

★ **2. De dieren mogen niet te lang dorst lijden, maar moeten over voldoende water beschikken**

De vogels hebben te allen tijde vrij toegang tot drinkwater.

★ **3. De dieren moeten beschikken over een comfortabele roestruimte**
De kuikens worden ondergebracht in een verlicht, verwarmd en goed geventileerd lokaal, en moeten beschikken over een goed onderhouden roestruimte. Zodra het weer het toelaat moeten de dieren toegang hebben tot een buitenloop met goede grond.

★ **4. De dieren moeten genieten van thermisch comfort, dit wil zeggen niet blootgesteld zijn aan te hoge of te lage temperaturen**

De gebouwen waarin de jonge dieren verblijven, moeten goed verwarmd en geventileerd zijn zodat het nodige thermische comfort, aangepast aan hun leeftijd, gegarandeerd is.

★ **5. De dieren moeten over voldoende ruimte beschikken om vrij te kunnen rondlopen**

De ruimte, die voor elk dier is voorbehouden, is aangepast aan elk groeistadium. Zodra de omstandigheden het mogelijk maken, zullen de dieren over voldoende uitloop in de openlucht beschikken om zich vrij te verplaatsen. Men dient er wel rekening mee te houden dat deze dieren van nature in troepen leven en zich in troepen verplaatsen.

Tijdens de vetmestfase moeten de dieren over voldoende ruimte beschikken om natuurlijk en naar believen rond te lopen. Te dien einde schakelen de Europese houders geleidelijk aan over op collectieve huisvestingen

★ **6. De dieren mogen geen kwetsuren vertonen**

De houders, die de fysiologische eigenschappen van zwemvogels kennen en daar ook voor zijn opgeleid, leren hoe ze de dieren veilig moeten behandelen. Ze zien er op toe dat de materialen die in aanraking komen met de dieren van goede kwaliteit en goed onderhouden zijn en dit, in de diverse levensstadia van de dieren, meer bepaald bij het transport, de profylaxe en de kunstmatige voeding. Het opfokken wordt opgevolgd door gespecialiseerde technici en er worden controles uitgevoerd door dierenartsen, die waken over de gezondheid van de dieren.

★ **7. De dieren moeten vrij zijn van ziektes en de houder moet een goede hygiëne en verzorging garanderen**

Elke houder van zwemvogels weet dat het strikt naleven van de wet de gezondheid van de dieren en dus ook het bieden van kwalitatief hoogstaande producten aan de consument ten goede komt. Hij zal dan ook zijn dieren met de grootste zorg behandelen. De bedrijfsdierenarts en/of de technicus belast met het fokken zullen de nodige controles uitvoeren.

Bij de ingang van elk bedrijf wordt er om hygiënische redenen een sas voorzien om besmetting door de mens van buitenaf te voorkomen. De dieren die het nodig hebben zullen verzorgd worden, met inachtneming van de wetten en volgens de richtlijnen van de bedrijfsdierenarts.

★ **8. De dieren mogen geen nadeel ondervinden van de verzorging, het manipuleren, de slacht of verkeerde chirurgische ingrepen**

Het "kunstmatig voeden" gebeurt met behulp van een aangepaste uitrusting door bekwaam personeel, dat op de hoogte is van de fysiologische eigenschappen van zwemvogels en van de vetmesttechniek. De houder gebruikt hierbij een mondstuk dat aan de anatomie van elke soort is aangepast en regelmatig moet worden gecontroleerd. Het inkorten van snavel en nagels gebeurt enkel mits naleving van de aanbeveling van het Permanent Comité van de Raad van Europa. Het verdoven van de dieren voor de slacht gebeurt met een toestel dat goed is afgesteld en regelmatig wordt onderhouden.

★ **9. Animals must have the possibility of expressing normal and harmless social behaviour**

Palmpeds are animals that naturally live in a group. The size and density of the

group must be compatible with daily human surveillance and meet conditions which preserve the animals' well-being. In order to do this, during the fattening stage, European industries are progressively building collective housing to replace individual housing.

★ **10. De dieren moeten de kans krijgen om een soorteigen gedrag te ontwikkelen**

Tijdens de opfokfase kunnen de zwemvogels, doordat ze vrij toegang hebben tot een aangepaste uitloop in de openlucht, hun natuurlijk milieu ontdekken. De drinkvoorzieningen die buiten zijn opgesteld zijn zo gemaakt dat er geen stilstaand water in kan blijven staan — toch altijd een potentiële bron van verontreiniging — en dat de dieren hun soorteigen gedrag kunnen ontwikkelen.

Tijdens de vetmestfase kunnen de zwemvogels in hun collectieve huisvesting recht op staan, zich omdraaien, hun vleugels strekken en veren gladstrijken zoals bepaald in de aanbeveling van het Permanent Comité van de Raad van Europa.

★ **11. De dieren moeten hoe dan ook altijd met de grootste omzichtigheid worden behandeld, zodat er een goede verstandhouding tussen mens en dier tot stand komt**

De behandelingen waaraan de zwemvogels tijdens het opfokken worden onderworpen zullen tot het minimum beperkt blijven. Daarna moeten de zwemvogels worden gevangen door bekwam personeel dat oog heeft voor het welzijn van het dier en dit, onder verantwoordelijkheid van de houder.

Bij de transfer van de dieren zal de houder alles in het werk stellen en de nodige middelen aanwenden om de dieren een trauma te besparen. Het kan in dit geval nuttig zijn om een zwak lichtpunt handhaven.

★ **12. Negatieve emoties, zoals angst, wanhoop, frustratie of apathie moeten worden vermeden en positieve emoties, zoals geborgenheid en tevredenheid, aangemoedigd**

De houder zal van meet af aan de kuikens dagelijks bezoeken. Het geregeld samenzijn van de houder met zijn dieren garandeert rustige dieren. Bovendien zal hij erop toezien dat de uitloop in de openlucht altijd goed is afgesloten en beschermd tegen roofdieren.

VOOR DE NATIONALE FEDERATIE VAN GANZEN EN EENDEN

Andras CSILLAGHI

VOOR ASHEGRA

Jordi TEROL

VOOR APPAG

Michel PETIT

VOOR DE BULGARIAN POULTRY UNION

Herman VERSTAPPEN

VOOR CIFOG

Jean SCHWEBEL